European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance

CRI(98)29
Version serbe
Serbian version

EVROPSKA KOMISIJA PROTIV RASIZMA I NETOLERANCIJE

PREPORUKA O GENERALNOJ POLITICI BR. 3:

BORBA PROTIV RASIZMA I NETOLERANCIJE KOJIMA SU IZLOZENI ROMI/CIGANI

Strazbur, 6 mart 1998

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Posjetite našu stranu na Internetu: www.coe.int/ecri

Evropska komisija protiv rasizma i netolerancije:

Podsećajući na odluku koju su doneli šefovi država i vlada država članica Saveta Evrope na svom prvom skupu održanom u Beču 8-9. oktobra 1993;

Podsećajući na to da plan akcije u borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije iznet kao deo ove Deklaracije poziva Komitet ministara da osnuje Evropsku komisiju protiv rasizma i netolerancije s ovlašćenjem, između ostalog, da formuliše preporuke koje se tiču opšte politike državama članicama;

Podsećajući takođe na konačnu deklaraciju i plan akcije koje su usvojili šefovi država i vlada država članica Saveta Evrope na svom drugom skupu održanom u Strazburu 10-11. oktobra 1997;

Ističući da ova konačna Deklaracija potvrđuje da je cilj država članica Saveta Evrope da grade slobodnije, tolerantnije i pravednije evropsko društvo, i da poziva na jačanje borbe protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije;

Konstatujući predlog o imenovanju evropskog posrednika za Rome/Cigane sadržan u preporuci br. 1203. (1993) Parlamentarne skupštine Saveta Evrope;

Imajući u vidu zaključke seminara o Romima u okviru CSCE-a (OSCE-a), koji je 20-23. septembra 1994. organizovala Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE) uz konsultacije sa Savetom Evrope, kao i imajući u vidu trajnu saradnju ovih dveju organizacija na polju diskriminacije;

Pozdravljajući što je 1994. Generalni sekretar imenovao Koordinatora Saveta Evrope za odnose sa Romima/ Ciganima;

Imajući u vidu rad Specijalne grupe za pitanja Roma/Cigana (MG-S-ROM);

Podsećajući na preporuku br. R (97) 21 Komiteta ministara državama članicama koja se tiče medija i unapređivanja klime tolerancije;

Podsećajući na odredbe sadržane u prvoj preporuci ECRI koja se tiče opšte politike, koja nastoji da pruži efikasnu pomoć državama članicama u borbi protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije, predlaganjem konkretnih i specifičnih mera u jednom ograničenom broju posebno relevantnih oblasti;

Duboko uverena da države Evrope poštuju zajedničke vrednosti, uključujući i jednako dostojanstvo svih ljudskih bića, i da je poštovanje ovog jednakog dostojanstva kamen temeljac svih demokratskih društava;

Podsećajući da je zaveštanje evropske istorije dužnost da se sećamo prošlosti ostajući budni i aktivno suprotstavljeni svim manifestacijama rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije;

Odajući poštovanje uspomeni na sve žrtve politike rasističkih progona i istrebljenja tokom Drugog svetskog rata i pamteći da je znatan broj Roma/Cigana stradao u tim progonima;

Ističući da je u tom pogledu Savet Evrope otelovljenje i čuvar temeljnih vrednosti - posebno zaštite i unapređenja ljudskih prava - oko kojih je Evropa obnovljena posle užasa Drugog svetskog rata;

Podsećajući da borba protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije predstavlja integralni deo zaštite i unapređivanja ljudskih prava, da su ova prava opšta i nedeljiva, i da sva ljudska bića, bez ikakve razlike, polažu na njih pravo;

Ističući da je borba protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije iznad svega stvar zaštite prava potencijalno ugroženih članova društva;

Uverena da u svakoj akciji u borbi protiv rasizma i netolerancije naglasak treba da bude na žrtvi i poboljšanju njene ili njegove situacije;

Konstatujući da Romi/Cigani širom Evrope pate usled postojanih predrasuda, da su žrtve rasizma koji je duboko ukorenjen u društvu, da su meta ponekad nasilnih demonstracija rasizma i netolerancije i da se njihova osnovna prava redovno krše ili ugrožavaju;

Konstatujući takođe da postojane predrasude protiv Roma/Cigana vode diskriminativnom odnosu prema njima u mnogim oblastima društvenog i ekonomskog života, i da je takva diskriminacija osnovni činilac socijalne izolacije koja pogađa mnoge Rome/ Cigane;

Uvereni da je unapređivanje načela tolerancije jemstvo očuvanja otvorenih i pluralističkih društava koja dozvoljavaju mirnu koegzistenciju;

preporučuje vladama država članica sledeće:

- da potpišu i ratifikuju relevantne međunarodne pravne instrumente za borbu protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma i netolerancije, posebno Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina i Evropsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima;

- da se postaraju da ime koje se zvanično koristi za različite zajednice Roma/Cigana bude ime pod kojim zajednica o kojoj je reč želi da bude poznata;

- imajući u vidu manifestacije rasizma i netolerancije čije su žrtve Romi/Cigani, da daju visok prioritet efikasnoj implementaciji odredbi sadržanih u prvoj preporuci ECRI koja se tiče opšte politike, koja zahteva da se preduzmu neophodne mere kako bi se osiguralo da se nacionalno krivično, građansko i upravno pravo izričito i posebno suprotstavljaju rasizmu, ksenofobiji, antisemitizmu i netoleranciji;

- da se postaraju da se protiv diskriminacije kao takve, kao i protiv diskriminatornih postupaka, bori adekvatnim zakonodavstvom i da se uvedu u građanski zakon specifične odredbe u tom cilju, posebno na polju zapošljavanja, stanovanja i obrazovanja;

- da smatraju nezakonitom svaku diskriminaciju od strane javnih vlasti u vršenju njihovih dužnosti;

- da se postaraju da potrebna pravna pomoć bude pružena Romima/ Ciganima koji su bili žrtve diskriminacije i koji žele da pokrenu pravni postupak;

- da preduzmu odgovarajuće mere da bi osigurale da se pravda u potpunosti i blagovremeno vrši u slučajevima koji se tiču kršenja osnovnih prava Roma/Cigana;

- da se posebno postaraju da se nikakav stepen nekažnjivosti ne toleriše u pogledu zločina počinjenih protiv Roma/Cigana i da to jasno obznane javnosti;

- da osmisle i podržavaju specifične obrazovne sheme za osobe uključene na svim nivoima sprovođenja pravde, s ciljem širenja međukulturnog razumevanja i svesti o predrasudama;

- da podstiču razvoj prikladnih rešenja za vođenje dijaloga između policije, lokalnih vlasti i zajednica Roma/Cigana;

- da podstiču podizanje svesti kod zaposlenih u medijima, kako audio-vizuelnim sredstvima informisanja tako i u štampi, o posebnoj profesionalnoj odgovornosti koju imaju za nešireњe predrasuda, a naročito za izbegavanje izveštaja o incidentima u kojima su akteri članovi zajednice Roma/Cigana na način koji krivi zajednicu Roma/Cigana u celini;

- da preduzmu neophodne korake da osiguraju da pravila, koja se odnose na davanje *de jure* i *de facto* pristupa dobijanju državljanstva i na pravo na azil, glase i primenjuju se tako da ne vode posebnoj diskriminaciji Roma/Cigana;

- da se postaraju da se pitanja koja se odnose na "putovanje" unutar zemlje, posebno propisi koji se tiču prebivališta i planiranja gradova, rešavaju na način koji ne ometa način života osoba o kojima je reč;

- da razviju institucionalna rešenja kojima se unapređuje aktivna uloga i učešće zajednica Roma/Cigana u procesu donošenja odluka, putem nacionalnih, regionalnih i lokalnih konsultativnih mehanizama, s prioritetom datim ideji partnerstva na ravnoj nozi;

- da preduzmu specifične mere da se unapredi informisanje Roma/Cigana o pravima koja imaju kako bi se obezbedili implementacija ovih prava i funkcionisanje pravnog sistema;

- da posvete posebnu pažnju situaciji Romkinja/Ciganki, koje su često izložene dvostrukoj diskriminaciji, kao žene i kao Romkinje/Ciganke;

- da se oštro suprotstavljaju svim oblicima segregacije u školi protiv dece Roma/Cigana i da osiguraju efektivno uživanje jednakog pristupa obrazovanju;

- da uvedu u sve školske programe informacije o istoriji i kulturi Roma/Cigana i da se postaraju o pripremi nastavnika;

- da podržavaju aktivnosti nevladinih organizacija, koje igraju važnu ulogu u borbi protiv rasizma i netolerancije kojima su izloženi Romi/Cigani i koje im pružaju odgovarajuću pravnu pomoć;

- da, imajući u vidu snaženje građanskog društva, podstiču organizacije Roma/Cigana da prihvate aktivniju ulogu;

- da, imajući u vidu mirnu koegzistenciju, rade na jačanju poverenja u cilju očuvanja i snaženja otvorenog i pluralističkog društva.